

Τεχνικές βελτιστοποίησης

Δεκέμβριος 2023

3η Εργαστηριακή Άσκηση

Μέθοδος Μέγιστης Καθόδου με Προβολή

Καμπούρης-Μίχος Διόνυσος

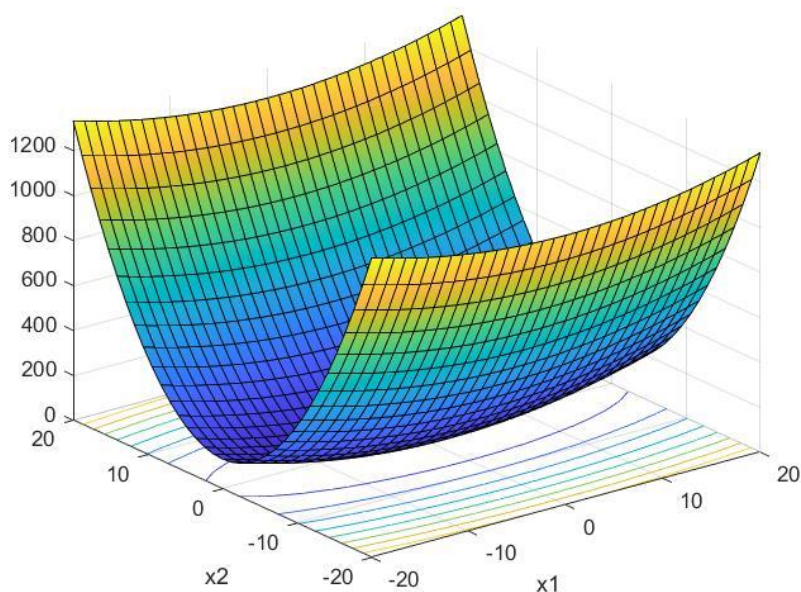
7691

Εισαγωγή

Η τρίτη εργασία έχει ως ζητούμενο την ελαχιστοποίηση της παρακάτω συνάρτησης αρχικά χωρίς περιορισμούς και στη συνέχεια με περιορισμούς καθώς και τη σύγκριση των δύο μεθόδων για διαφορετικές τιμές των παραμέτρων:

$$f(x, y) = \frac{1}{3}x^2 + 3y^2$$

Η γραφική παράσταση της συνάρτησης φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Από το τύπο και από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης είναι προφανές ότι το ελάχιστο είναι το $f(0,0)=0$.

Θέμα 1:

Στο πρώτο ερώτημα μας ζητείται με τη χρήση της μεθόδου Μέγιστης Καθόδου η ελαχιστοποίηση της συνάρτησης με $\epsilon=0.01$ και i) $\gamma_k=0.1$ ii) $\gamma_k=0.3$ iii) $\gamma_k=3$ iv) $\gamma_k=5$.

Στις δύο πρώτες από τις παραπάνω περιπτώσεις η μέθοδος συγκλίνει στο σωστό αποτέλεσμα ενώ στις άλλες τρεις όχι. Αυτό συμβαίνει λόγω του περιορισμού που οφείλουμε να πάρουμε για το γ_k προκειμένου η μέθοδος να συγκλίνει. Το όριο για την τιμή του γ_k προκύπτει ως εξής.

Αρχικά παίρνουμε το gradient της f .

$$\nabla f = \begin{bmatrix} \frac{2}{3}x_{1k} \\ 6x_{2k} \end{bmatrix} \text{ και στη μέθοδο μας έχουμε } \begin{bmatrix} x_{1k+1} \\ x_{2k+1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_{1k} \\ x_{2k} \end{bmatrix} - \gamma_k \begin{bmatrix} \frac{2}{3}x_{1k} \\ 6x_{2k} \end{bmatrix}$$

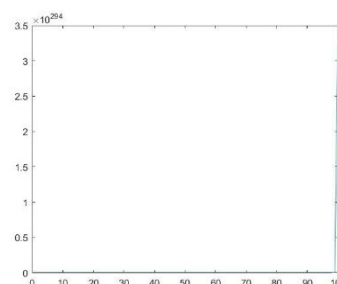
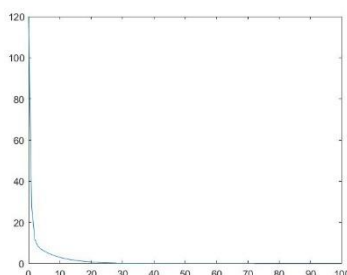
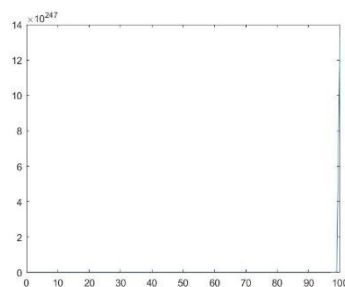
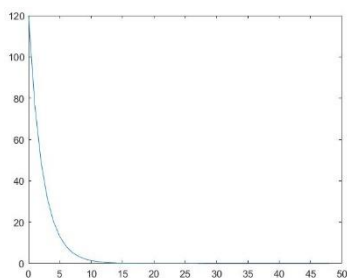
$$\text{Από όπου προκύπτουν οι δύο εξισώσεις: } \begin{cases} x_{1k+1} \\ x_{2k+1} \end{cases} = \begin{cases} \left(1 - \frac{2}{3}\gamma\right)x_{1k} \\ (1 - 6\gamma)x_{2k} \end{cases}$$

Και επειδή το ελάχιστο της συνάρτησης είναι το $f(0,0)=0$ θα πρέπει για να συγκλίνει:

$$\begin{cases} \left|1 - \frac{2}{3}\gamma\right| < 1 \\ |1 - 6\gamma| < 1 \end{cases} \text{ από όπου τελικά παίρνουμε } 0 < \gamma_k < \frac{1}{3} \text{ για αυτό και στις δύο}$$

τελευταίες περιπτώσεις ο αλγόριθμος δε συγκλίνει.

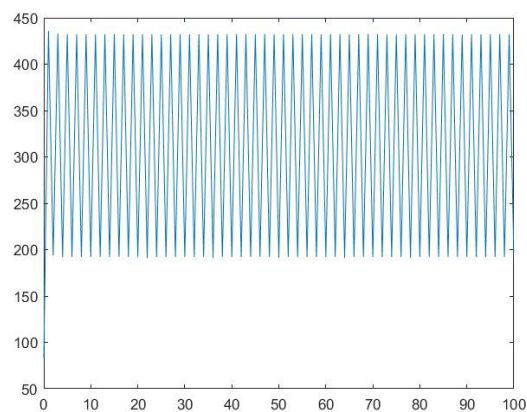
Παρακάτω βλέπουμε τα διαγράμματα της τιμής της f συναρτήσει των επαναλήψεων και για τις τέσσερις περιπτώσεις.

Θέμα 2:

Στα επόμενα ερωτήματα υλοποιούμε την μέθοδο καθόδου με προβολή καθώς έχουμε περιορισμό για τα x, y της συνάρτησης. Στη μέθοδο με προβολή έχουμε $\gamma'_k = \gamma_k s_k$ με τον περιορισμό του πρώτου ερωτήματος να ισχύει τώρα για το γ'_k .

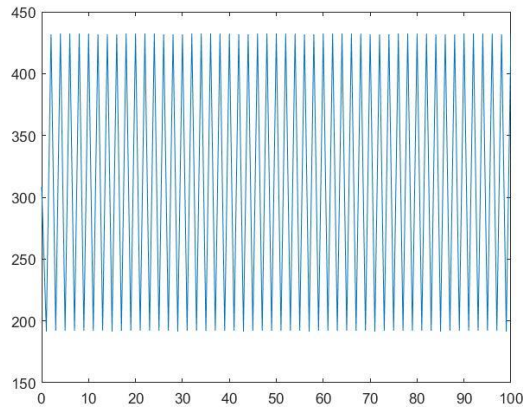
Στο δεύτερο ερώτημα μας δίνονται τα $\gamma_k = 0,5$ $s_k = 5$ και σημείο εκκίνησης το $(5, -5)$, άρα έχουμε $\gamma'_k = \gamma_k s_k = 2.5 > 0.33$ άρα δε περιμένουμε η μέθοδος να συγκλίνει όπως και φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα όπου παρατηρείται ταλάντωση της τιμής της f μεταξύ δύο τιμών.

Αυτό συμβαίνει λόγω του περιορισμού στις τιμές των (x, y) και αποτελεί και τη βασική διαφορά με τη μέθοδο του πρώτου ερωτήματος όπου η τιμή της f κατέληγε στο άπειρο μετά από αρκετές κλήσεις.

Θέμα 3:

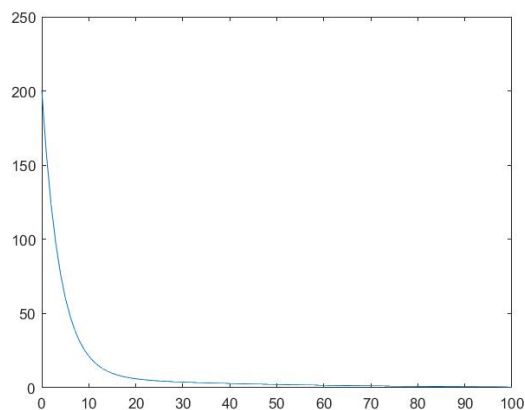
Στο τρίτο ερώτημα μας δίνονται τα $\gamma_k=0,1$ $s_k=15$ και σημείο εκκίνησης το $(-5,10)$, άρα έχουμε $\gamma'_k=\gamma_k s_k=1.5>0.33$ και εδώ όπως και στο προηγούμενο ερώτημα δε περιμένουμε η μέθοδος να συγκλίνει όπως και φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα όπου έχουμε ξανά ταλάντωση της τιμής της f μεταξύ δύο τιμών.

Προκείμενου να συγκλίνει η μέθοδος μπορούμε απλά να πειράξουμε μία από τις δυο σταθερές γ_k ή s_k ώστε το γινόμενό τους $\gamma'_k<0.33$.

Θέμα 4:

Στο τελευταίο ερώτημα μας δίνονται τα $\gamma_k=0.2$ $s_k=0.1$ και σημείο εκκίνησης το $(8,-10)$, άρα έχουμε $\gamma'_k=\gamma_k s_k=0.02<0.33$ και εδώ αντίθετα με τα προηγούμενα ερωτήματα περιμένουμε η μέθοδος να συγκλίνει όπως και φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Η μόνη παρατήρηση που θα μπορούσαμε να κάνουμε εδώ είναι ότι το σημείο εκκίνησης βρίσκεται εξ αρχής εκτός των ορίων για αυτό και η εκκίνηση του αλγορίθμου γίνεται από το σημείο (5,-8) δηλαδή από τα όρια του χορίου που μας.